

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ М'ЯСНИХ КОНСЕРВІВ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Мартиросян І.А., к.т.н., ст. викл., Гарбажій К.С., к.с-г.н., доц.
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Сьогодні, в умовах воєнного стану, одним із найбільш затребуваних продуктів харчування стали м'ясні консерви. За даними Мінагрополітики, споживання м'яса в Україні залишилося на порівнянному з довоєнними показниками рівні 52 кг м'яса на людину на рік [1]. Але в умовах агресії РФ м'ясопереробні підприємства переорієнтуються, збільшуючи виробництво готової продукції з м'яса птиці, зокрема м'ясних консервів. У зв'язку з цим відбулися зміни у структурі тваринництва – якщо раніше майже половина поголів'я тварин утримувалася на сільгосп підприємствах, то зараз реалізація ними худобита птиці на забій зросла до 68 % [2].

Станом на травень 2022 року активи у тваринницькій галузі України скоротилися на 10-15 % через втрати контролю над виробничими потужностями на тимчасово окупованих територіях та у зонах активних бойових дій [3]. Низка підприємств через початок бойових дій на території Київщини була вимушена припинити діяльність.

Посилення конкуренції та переорієнтацію наразі відзначають оператори в усіх регіонах країни, проте найгостріше її відчувають оператори Сходу та Центру, в Західних областях ситуація з попитом сприятливіша [4]. При цьому в м'ясопереробній галузі відзначається загострення конкурентної боротьби, в тому числі й через ціноутворення. Діапазон цін на м'ясні консерви дуже різниться. Для прикладу нами були проаналізовані ціни в роздрібній торговельній мережі «АТБ» з перерахунком на 1 кг продукту для зручності порівняння. Результати представлені у таблиці 1.

Таблиця 1. Аналіз цін на м'ясні консерви в роздрібній торговельній мережі «АТБ» у 2023р. [*досліджено авторами]

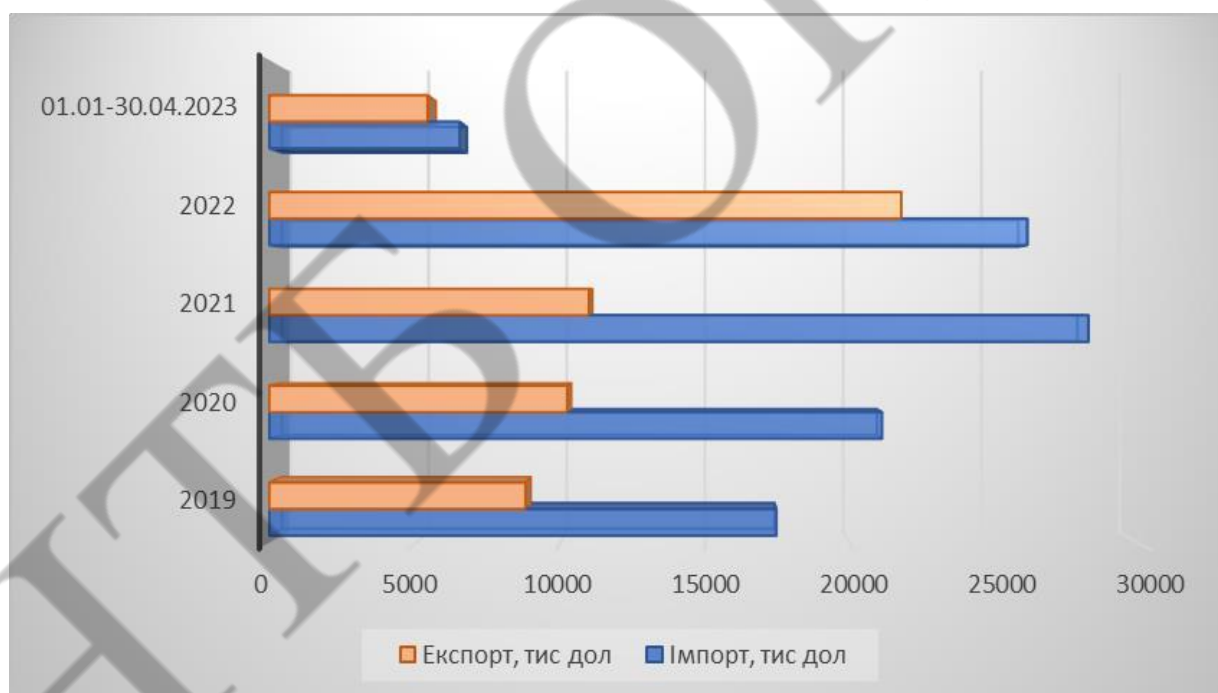
ТМ та виробник	Маса нетто, г	Ціна за банку, грн	Ціна за 1 кг продукту, грн
ТМ «RIGA GOLD», ТОВ «Альфа-Етекс»	525	140	267
ТМ «Розумний вибір», ТОВ «Розумний вибір»	340	49	144
ТМ «Своя лінія», ТОВ «Фабрика Здорово»	325	94	289
ТМ «Пан Іван», ТОВ «Агрофірма Столична»	500	88	176

ТМ «Алан», ТОВ «Алан»	338	115	340
--------------------------	-----	-----	-----

Ціни на представлені у табл.1 м'ясні консерви знаходяться в діапазоні від 144 до 340 грн за 1 кг продукту, а середня ціна дорівнює 243,2грн. Слід зазначити, що якість і ціна це прямопропорційна залежність для м'ясних консервів: якщо вартість низька, то й якість відповідна, оскільки кількісний відсоток основної сировини (м'ясо тварин і птахів) для виготовлення невеликий (до 60 %), і навпаки - висока вартість свідчить про високий вміст м'яса і якість продукту.

Здороження пального та проблеми його закупівлі також істотно ускладнюють логістичний процес на всіх ланках - як при закупівлі живих тварин на забій, так і при здійсненні поставок готової продукції.

Щодо імпортних можливостей операторів, які перейшли на спрощену систему оподаткування, наразі створюють неоднорідні ринкові умови. Але при цьому, з початком війни в Україні вперше з'явилося позитивне експортне сальдо торгівлі м'ясними продуктами, тобто в грошах експортовано продукцію на більшу вартість, ніж імпортовано (рис. 1).

Рис. 1. Показники зовнішньої торгівлі України м'ясними консервами за період 2019-30.04.2023 рр.

Виходячи з даних рис.1, імпорт м'ясних консервів за період 2019- 2021 рр. зростав, проте у 2022 р. спостерігається скорочення, що має логічне пояснення. Але й в обсягах експорту також спостерігається динаміка розвитку за останні чотири роки, як у грошовому виразі, так і в

натуральному. Слід звернути увагу на те, що за період 2021-2022 рр. він зріс майже в два рази – з 11009 до 21756 тис. долл. у грошовому виразі; з 3908 т до 6672 т – у натуральному. Основними країнами-експортерами за останні чотири роки є Франція (44,19%, 65,50%, 19,48%, 45,15% відповідно) та Польща (17,19%, 19,94%, 14,16%, 49,66% відповідно), а країнами-імпортерами українських м'ясних консервів – Грузія (48,41%, 27,97%, 8,22%, 6,21% відповідно); Нідерланди (31,02%, 46,28%, 48,95% відповідно) та Румунія (9,69%, 15,15%). У 2023 році Україна почала експортувати м'ясні консерви до Великобританії та Саудівської Аравії.

Таким чином, зменшення обсягів імпорту та збільшення експорту означає, що конкурентоспроможність м'ясних консервів на світовому ринку зростає, і це є гарною передумовою для формування позитивного сальдо у майбутніх роках, що несе за собою потік іноземної валюти в Україну.

Література

1. Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL.: <https://minagro.gov.ua/> (дата звернення: 25.09.2023)
2. Офіційний веб-сайт інформаційного агентства «Інфакс-Україна». URL.:<https://interfax.com.ua/news/economic/859038.html> (дата звернення: 25.09.2023)
3. Споживання м'ясних продуктів за 2023 рік. URL.:<https://interfax.com.ua/news/economic/859038.html> (дата звернення: 25.09.2023)
4. Офіційний веб-сайт аграрного інформаційного агентства Agravery. URL.: <https://agravery.com/> (дата звернення: 26.09.2023)
5. Офіційний веб-сайт ДМСУ. Статистика та реєстри. URL.:<https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri> (дата звернення: 26.09.2023)

79.	Смокова Т.М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МИТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПОРТУ ЗЕРНОВИХ.....	283
80.	Кривоногова І.Г., Мужайло В.Д. ІННОВАЦІЙНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РИНКОВОЇ АДАПТАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	287
81.	Спаський І.Д. РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ КОГНІТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	290
82.	Богданов О.О. ФАКТОРИ ВИБОРУ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ У БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	293
83.	Мартиросян І.А., Гарбажій К.С. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ М'ЯСНИХ КОНСЕРВІВ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	298
84.	Крупіна Н.А. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ..	301
85.	Голубева О.Б. ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ ВОЕНОГО СТАНУ	304
86.	Тарануха О.С. ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ РОЛІ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГОВЛІ ЗЕРНОМ.....	308
87.	Атамась Г.П., Мішин Є.О. ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	311
88.	Заболотна О.С., Шишлюк В.Р. КОНТРОЛІНГ, ЯК МЕТОД СИСТЕМНОГО УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	315
89.	Згадова Н.С., Тимченко В.В. ЕКОНОМІЧНІ ВЕКТОРИ БЕЗПЕКИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	318
90.	Кравченко Ю.І. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ.....	322
91.	Петрушенко М.М. РУЙНУВАННЯ КАХОВСЬКОЇ ДАМБИ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ.....	325
92.	Рашевський А.В., Рашевський А.В. АНАЛІЗ СТАНУ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	329